

LO
Youngsgaten 11
0179 Oslo

Vår sak nr: 428/10 DW

Arkivnr: 011:735

Deres ref:

Dato:17.03.2010

HØRING - OM DATALAGRING

Forbundet har fått saken til uttalelse og oversender følgende merknader:

En innføring av datalagringsdirektivet vil innebære innsamling og lagring av opplysninger om hvilke personer som til enhver tid kommuniserer med hverandre ved hjelp av elektroniske hjelpemidler, når kommunikasjonen skjer, og hvor den enkelte da befinner seg. Opplysningene skal lagres i minst seks måneder.

At staten iverksetter etterforskningstiltak som retter seg mot hele samfunnet, uten at det foreligger mistanke mot noen, og før det engang er identifisert et mulig lovbrudd, innebærer et paradigmeskifte i norsk strafferettstradisjon og kan ses som et uttrykk for at hele folket settes under mistanke.

Det kan selvsagt hevdes at datalagringsdirektivet kan føre til at kriminalitet lettere spores og oppdages, spørsmålet som må vurderes er om tiltaket er forholdsmessig. Å få tilgang til lagrede data kan føre til at andre mer inngripende etterforskningsmetoder ikke benyttes, som for eksempel hemmelig ransaking, kommunikasjonskontroll og romavlytting.

I lys av at implementering av direktivet reiser en rekke vanskelige og problemstillinger, er departementenes utredning bemerkelsesverdig mangelfull.

Utredningens gjennomgang av konsekvenser tar verken opp hvordan elektronisk kommunikasjon har endret seg etter at EU vedtok datalagringsdirektivet, eller hvordan vi kommer til å kommunisere i nær fremtid. Det er grunn til å tro at de fleste personer innen kort tid har smarttelefon, mens de fleste biler snart vil ha avansert kommunikasjonsutstyr. Dette er utstyr som kobler seg automatisk til Internett, kanskje mange ganger i løpet av et døgn, for å hente oppdaterte veimeldinger, sportsresultater, e-poster, opplysninger om været, osv. Opplysninger om alle disse oppkoblingene vil registreres og lagres, inkludert stedfesting av hvor telefonen eller bilen er.

Dette innebærer at det ikke bare skal registreres enkelte øyeblikk av våre liv, men at registreringen nærmest blir kontinuerlig.

Utredningen mangler en tilfredsstillende gjennomgang av hvilke opplysninger som er nødvendige for politi og påtalemyndighet i forbindelse med å avdekke, etterforske og rettsforfølge alvorlig kriminalitet.

En forsvarlig nødvendighetsvurdering må være så konkret som mulig. Nødvendigheten av de konkrete personopplysningene som foreslås lagret må vurderes opp mot det konkrete formålet, å avdekke, etterforske og rettsforfølge de straffbare handlinger som foreslås omfattet av bestemmelsene. Vi må altså veie samfunnets behov for trygghet opp mot individets frihet. Dessuten må vi vurdere om direktivet faktisk hjelper mot kriminalitet.

Slik det foreliggende direktivet er utformet, anbefaler personvernkommisjonen at direktivet ikke innføres i Norge. Dette begrunnes i at å samle slike trafikkdata kan utgjøre en alvorlig trussel mot personvernet, og at det også setter ytringsfriheten på prøve.

Nødvendighetsvurderingen departementet har foretatt, er generell og "sjablongmessig". Når vi avveier hensynet til enkeltindividets frihet, lagringens inngripende karakter og mulig effekt i forhold til å bekjempe kriminalitet, vil NTL anbefale at direktivet ikke implementeres i norsk rett.

Med hilsen

NORSK TJENESTEMANNSLAG

Turid Lilleheie

Dag Westhrin